

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm || Martii Et Aprilis

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10259

De S. Isaac Syro, peregrino seruo Dei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77384](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77384)

VITA ISAAC SERVI DEI, PER D. GREGORIVM PAPAM SCRIPTA LIBRO III.

Dialogor. cap. 14.

685

Prioribus Gothorum temporibus fuit iuxta Spoletanam urbem vir vitæ venerabilis, Isaac nomine, qui vsque ad extrema Gothorum tempora peruenit, quem nostrorum multi nouerunt, & maximè sacra virgo Gregoria, quæ nunc in hac Romana vrbe iuxta ecclesiam beata Mariæ semper virginis habitat. Quæ dum adolescentiæ suæ tempore, constitutis iam nuptijs, in ecclesiam fugisset, & sanctimonialis vitæ conuersationem quæreret, ab eodem viro defensâ, atque ad eum, quem desiderabat, habitum Domino protegente perducta est. Quæ quia sponsum fugit in terra, habere sponsum meruit in celo. Multa autem de eodem viro, narrante venerabili patre Eleuthero, agnoui, qui & hunc familiariter nouerat, & eius verbis vita fidem præbebat.

Hic itaque venerabilis Isaac ortus ex Italia non fuit, sed ea illius narro miracula, quæ conuersatus in Italia fecit. Cùm primùm de Syriæ partibus ad Spoletanam urbem venisset, ingressus ecclesiam, a custodibus petijt, vt sibi quantum vellet licentia concederetur orandi, eumque horis secretioribus egredi non vrgerent. Qui mox ad orandum stetit, diemque totum peregit in oratione, cui sequentem continuauit & noctem. Secundo etiam die cum nocte subsequenti indefessus in precibus perstitit: diem quoque tertium in oratione coniunxit. Cùmque hoc vnus ex custodibus, superbiæ spiritu inflatus, cerneret, vnde proficere debuit, indè ad defectus damna peruenit. Nam hunc simulatorem dicere, & verbo rustico cœpit impostorem clamare, qui se tribus diebus & noctibus orare ante oculos hominum demonstraret. Qui protinus currens, virum Dei alapa percussit, vt, quasi religiosa vitæ simulator esset, de ecclesia cum contumelia exiret. Sed hunc repente vltor spiritus inuasit, & ad viri Dei vestigia strauit, ac per os illius clamare cœpit: Isaac me eijcit, Isaac me eijcit. Vir quippe peregrinus quo censeretur nomine, nesciebatur: sed eius nomen ille spiritus prodidit, qui se ab illo posse eijci clamauit. Mox autem super vexati corpus vir Dei incubuit: & malignus spiritus, qui eum inuaferat, abcessit. In tota vrbe tunc statim, quid in ecclesia factum fuisset, innotuit. Currere viri & foemina nobiles atque ignobiles pariter cœperunt, certatimque eum in suis rapere domibus conabantur. Alij ad construendum monasterium prædia, alij pecunias, alij subsidia quæque poterant offerre viro Dei suppliciter volebant. Sed seruus omnipotentis Domini horum nihil accipiens, egressus urbem, non longè desertum locum reperit, ibique sibi humile habitaculum construxit. Ad quem dum multi pergunt, exemplo illius aternæ vitæ accendi desiderio cœperunt, atque sub eius magisterio in omnipotentis se Domini seruitium dederunt. Cùmque eum crebrò discipuli humiliter admonerent, vt pro vsu monasterij possessiones, quæ offerebantur, acciperet, ille sollicitus suæ paupertatis custos, fortem sententiam tenebat, dicens: Monachus qui in terra possessiones quærat, monachus non est. Sic quippe metuebat paupertatis suæ securitatem perdere, sicut auari diuites solent perituras diuitias custodire.

Ibi itaque prophetiæ spiritu magnisque miraculis, cunctis longè lateque habitantibus vita eius inclaruit. Nam die quadam ad vesperum in horto monasterij fecit iactari ferramenta, quæ vsitato nos nomine vanges vocamus. Dixit itaque discipulis suis: Tot vanges in horto projicite, & citius redite. Nocte verò eadem, dum ex more cum fratribus ad exhibendas laudes Domino surrexisset, præcepit, dicens: Ire, & operarijs nostris pulmentum coquite, vt manè primo paratum sit. Facto autem manè, fecit deferri pulmentum, quod parari iusserat, atque hortum cum fratribus ingressus, quot vanges iactari præceperat, tot in ea laborantes operarios inuenit. Ingressi quippe fures fuerant, sed mutata mente per spiritum, apprehenderunt vanges, quas inuenerunt, & ab ea hora, qua ingressi sunt, quousque vir Domini ad eos veniret, cuncta horri illius spatia, quæ inculta fuerant, coluerunt. Quibus vir Domini mox vt ingressus est, ait: Gaudeate fratres, multum laborastis: iam quiescite. Quibus illicò alimenta, quæ detulerat, præbuit.

M m m

præbuit,

1r. Aprilis.

Gregoria fugit nuptias, & fit sanctimonialis

S. Isaac prolixæ preces.

Vide prisce rum hominum seruum ad extruenda monasteria.

Summū studiū paupertatis.

Nocturnæ laudes.

Fures depræhenso vi tractarunt.

præbuit, eosque post tanti laboris fatigationem refecit. Sufficenter autem refectis ait: Nolite malum facere: quoties de horro aliquid vultis, ad horti aditum venite, tranquillè petite, cum benedictione percipite, & à furti prauitate cessate. Quos statim collectis oleribus onustari fecit. Actumque est, ut qui ad hortum nocituri venerant, cum laboris sui præmio, & repleti ab eo, & innocui redirent.

Facinus im-
probū pro-
ditur.

Alio quoque tempore accesserunt ad eum peregrini quidam, misericordiam postulantes: scissis pannis obfisi, ita ut penè nudi viderentur. Cumque ab eo vestimenta peterent, eorum verba vir Domini tacitus audiuit: qui vnum ex discipulis suis proximis silenter vocauit, ei que præcepit, dicens: Vade, atque in illa sylua in loco tali cauam arborem require, & vestimenta, quæ in ea inuenieris, defer. Cumque discipulus abisset, arborem, sicut iussus fuerat, requisit: vestimèta reperit, & latenter detulit magistro. Quæ vir Dei suscipiens, peregrinis nudis atque perentibus ostendit & præbuit, dicens: Venite, quia nudi estis: ecce tollite, & vestite vos. Hæc illi intruentes, recognouerunt quæ posuerant: magnoque pudore consternati sunt: & qui fraudulenter vestimenta quærebant aliena, confusi receperunt sua.

Item aliud.

Alio quoque tempore quidam se eius orationibus commendans, sportas duas plenas alimentis, ei per puerum transmisit: quarum vnam idem puer surripuit: atque in itinere abscondit: vnam verò ad Dei hominem detulit, & petitionem illius, qui se ei per xenium commendauerat, enarrauit. Quam vir Domini benignè suscipiens, eundem puerum admonuit, dicens: Gratias agimus: sed vide sportam, quam in itinere posuisti, nè incautus tangere præsumas: quia in eam serpens ingressus est. Esto ergò sollicitus, nè si tollere incautus volueris, à serpente feriaris. Quibus verbis puer valde confusus, exultauit quidem, quòd euasit mortem: sed tristis ad modicum factus est: quia quanuis salubrem poenam euaserit, tamen pertulit verecundiam suam. Qui reuersus ad sportam, cautè ac sollicitè attēdit: sed eam iam, sicut vir Dei prædixerat, serpens tenebat.

Hic itaque cum virtute abstinentiæ, contemptu rerum transentium, prophetæ spiritu, orationis intentione esset incomparabiliter præditus, vnum erat, quod in eo reprehensibile esse videbatur: quia nonnunquam tanta ei lætitiâ inerat, ut illis tot virtutibus nisi sciretur esse plenus, nullo modo crederetur.

Petrus: Quæso te, quidnam hoc esse dicimus? Spontè sibi lætitiæ frena laxabat: an tot virtutibus pollens, aliquando ad præfens gaudium etiam renitens eius animus trahabatur?

Cur in sanctis viris interdum parua quædam vitia hæreant.

Gregorius: Magna est, Petre, omnipotentis Dei dispensatio: & plerunque contingit, ut quibus maiora bona præstat, quadam minora non tribuat: ut semper eorum animus habeat, vnde se ipse reprehendat: quatenus dum appetunt perfecti esse, nec possunt: & laborant in hoc, quod non acceperunt, nec tamè elaborando prævalent, in his, quæ accepta habent, se minimè extollant: sed discant, quia ex semetipsis maiora bona non habent, qui in semetipsis vincere parua vitia atque extrema non possunt. Hinc est enim, quòd perducto Dominus ad terram repromissionis populo, cunctos fortes atque præpotentes aduersarios eius extinguens, Philistæos atque Chananæos diutius reseruauit: ut, sicut scriptum est, in eis experiretur Israël: quia nonnunquam, ut dictum est, eis etiam, quibus magna dona tribuit, parua quædam reprehensibilia relinquit, ut semper habeant, contra quod bellum gerant, & deuictis magnis hostibus, mentè non erigant, quando eos adhuc aduersarij etiam minimi fatigant. Fit itaque, ut miro modo vna eademque mens, & virtute polleat, & ex infirmitate lassescat: quatenus & ex parte constructa sit, & ex parte se conspiciat esse destructam: ut per bonum, quod quærit & habere nõ valet, illud seruet humiliter, quod habet. Sed quid mirum quòd hoc de homine dicimus, quando illa superna regio in ciuibus suis ex parte damna pertulit, & ex parte fortiter stetit: ut electi angelorū spiritus, dum alios per superbiam cecidisse conspicerent, ipsi tanto robustius, quanto humiliter starent? Illi ergò regionis suæ etiam detrimenta profecerunt, quæ ad æternitatis statum ex parte suæ destructionis est solidius instructa. Sic ergò & in vnaquaq; anima agitur, ut in humilitatis custodiam aliquando ad lucra maxima ex minimo damno seruetur.

Iudic. 3.

Petrus: Placet quod dicis.

VITA